

Groningen ontwikkelt Monitor Beschermd wonen en Opvang

De gemeenten in de provincie Groningen willen meer weten van cliënten die gebruik maken van beschermd wonen, en ook van daklozen en de slachtoffers van huiselijk geweld in de vrouwenopvang. Daarom hebben ze een monitor ontwikkeld. Niet alleen voor de in-, door- en uitstroom maar ook voor het verhaal achter de cijfers.

Het gaat om cijfers en nog meer om wat daarachter schuilgaat, vertelt programmamanager Heleen Vrijhof van de gemeente Groningen. 'We hadden al sinds 2003 een daklozenmonitor. Hoeveel mensen gebruiken de opvang, hoeveel mensen slapen buiten? Maar we misten de kleur bij de cijfers. Want wat je echt wilt weten is wie de mensen in de opvang zijn, waardoor ze dakloos zijn geworden en waar hun problemen liggen. We willen ook graag meer weten over het resultaat van de hulpverlening en waar mensen na het uitstromen naartoe gaan. Dat geldt ook voor de cliënten van beschermd wonen en de Vrouwenopvang. En hoe komt het dat het zo moeilijk is om uit te stromen?' De monitor is ontwikkeld door de Groningse afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek samen met de afdeling Monitoring en Informatie. De aanbieders zijn nu volop bezig hun systemen daaraan te koppelen.

Vanaf 1 april dit jaar gaan ze de monitor vullen. De eerste kwartaalrapportage is begin juli beschikbaar.

Werkwijze

Hoe is Groningen te werk gegaan? Vanuit de 23 gemeenten is een werkgroep gevormd om de monitor op te zetten samen met een vertegenwoordiging van de aanbieders. De werkgroep stelde lijsten met vragen op en organiseerde een bijeenkomst met de aanbieders, vertelt Vrijhof. 'We hebben de professionals gevraagd of zij met de vragen konden werken. Misten ze nog iets? Dat leidde tot heel veel reacties, de ervaring van de aanbieders is bijvoorbeeld dat je mensen niet moet lastig vallen met vragen die te ver teruggaan in het verleden. De reacties hebben geleid tot veel aanpassingen, uiteindelijk zijn er uitvraagformulieren waar iedereen mee uit de voeten kan.'

De maatschappelijke opvang en de vrouwenopvang hebben verschillende vragenlijsten, en voor beschermd wonen is er een apart formulier. Bij beschermd wonen wordt dit ingevuld door de indicatie-adviseurs aan de hand van het keukentafelgesprek met de cliënt. 'Met hen hebben we aparte gesprekken gevoerd over wat zij nu al vragen, en wat daar nog bovenop komt, en hoe we de monitor zo kunnen maken dat er geen informatie dubbel hoeft te worden ingevoerd. Dit geldt ook voor de vrouwenopvang die al veel van de gevraagde gegevens levert aan de monitor van de Federatie Opvang. We waken ervoor om extra administratieve lasten bij professionals neer te leggen. Dat vraagt aandacht voor de technische kant. Hoe kun je het mensen zo gemakkelijk mogelijk maken?' De gegevens komen individueel binnen, maar worden in de monitor geaggregeerd – op groepsniveau – verwerkt. Gebruikers krijgen via een dashboard de beschikking over informatie, vooral in de vorm van grafieken.

Zijn er specifieke onderwerpen waar Vrijhof meer over aan de weet hoopt te komen door de monitor? 'Over huisvesting bijvoorbeeld, het tekort aan huisvesting belemmert de uitstroom. Maar je hoort ook wel eens zeggen dat niet alle cliënten die uitstromen per se een flat nodig hebben, dat mensen een kamer ook wel oké vinden. We proberen toe te werken naar het opheffen van obstakels. Gegevens uit de monitor kunnen we daar bij gebruiken.'

'Doe-tafels'

Vrijhof vertelt dat de gemeente Groningen voor het oplossen van een aantal bekende knelpunten 'doe-tafels' heeft opgezet waar hulpverleners van instellingen, corporaties, verschillende afdelingen van de gemeente en cliëntenorganisaties samen zoeken naar oplossingen. Een voorbeeld van zo'n knelpunt is de situatie dat iemand geen uitkering kan vragen omdat hij geen identiteitsbewijs heeft, en geen identiteitsbewijs omdat hij geen geld heeft. Daar passen de instellingen nu zelf een mouw aan. 'Ik ben benieuwd of

straks uit de monitor blijkt dat dit soort situaties nu inderdaad zijn opgelost.'

De monitor is ook van belang voor de verdere decentralisatie van de verantwoordelijkheid (en de middelen) voor beschermd wonen naar alle Groninger gemeenten die vanaf 2020 zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk worden voor het uitvoeren van Beschermd Wonen. Vrijhof hoopt aan de weet te komen of cliënten in de stad willen blijven of liever naar de gemeente gaan waar ze vandaan komen. 'Wonen mensen in de stad omdat ze het willen, of omdat de voorzieningen hier nu eenmaal zijn gevestigd? En als ze teruggaan naar waar ze vandaan komen, wat hebben ze dan nodig om het daar goed te kunnen doen?'

'Zowel in de stad als in de regio merken we dat kwetsbare mensen veelal zijn aangewezen op het goedkope woonsegment door de landelijk regeling van 'passend toewijzen'. Dit leidt in verschillende buurten tot een concentratie van kwetsbare inwoners en daarmee ook veelal tot een concentratie van problematiek. Dit vraagt om extra aandacht en ondersteunende activiteiten van de gemeentelijke overheid, een en ander in samenspraak met corporaties, zorginstellingen en het welzijnswerk.'

Een ander belangrijk aspect daarbij is het monitoren van de afbouw van intramurale plekken en de opbouw van ambulante voorzieningen in de wijk. Het is de bedoeling dat die twee dingen gelijke tred houden. 'In feite heeft alles wat we doen te maken met de transitie en het op weg zijn naar 2020, de monitor is voor alle gemeenten van belang als ze er straks zelf voorstaan,' zegt Vrijhof. De gemeente Groningen is ook uitgenodigd om deel te nemen aan een pilot voor een landelijke monitor, geïnitieerd door het ministerie van VWS.

April 2018